

Україна долучається до дослідження нових цифрових технологій, які допоможуть пацієнтам та медикам у лікуванні туберкульозу

В Україні, Ефіопії, Танзанії, Південній Африці та Філіппінах розпочинається велике глобальне дослідження, яке має визначити, чи можна покращити результати лікування туберкульозу (ТБ) з використанням цифрових технологій. Дослідження цифрових технологій, що сприяють прихильності до лікування ТБ, є частиною проекту [ASCENT](#).

“Впровадження технологій підтримки прихильності до лікування в Україні є значним кроком вперед до лікування, орієнтованого на потреби людини, що має сприяти кращим результатам лікування. Наша мета – надати медичним працівникам та пацієнтам доступ до інноваційних технологій, а згодом на основі набутого досвіду зробити можливим використання таких цифрових інструментів по всій країні.” – стверджує Катерина Гамазіна, голова представництва PATH та директорка проекту ASCENT в Україні.

Проект ASCENT фінансується [Unitaid](#) і впроваджується консорціумом організацій: [Нідерландське королівське товариство по боротьбі з туберкульозом KNCV](#), яке очолює консорціум, [The Aurum Institute](#), [Лондонська школа гігієни та тропічної медицини \(LSHTM\)](#), та [PATH](#).

В рамках проекту ASCENT в Україні досліджується застосування таких цифрових технологій:

- Смартбоксы (розумні коробки) для медичних препаратів, які передають сигнал до медичного закладу щоразу, коли пацієнт відкриває коробку з медикаментами, щоб прийняти їх.
- Мобільний застосунок, який пацієнти використовуватимуть, щоб знімати на відео, як вони приймають препарати. Застосунок безпечно пересилатиме відео лікарям.

Третя інновація для підтримки прихильності до лікування, яку досліджує проєкт ASCENT, – це конверти або етикетки для медичних препаратів, за допомогою яких пацієнти надсилають SMS із кодом щоразу, коли приймають ліки, і таким чином інформують своїх лікарів.

Зображення (зліва направо): смартбокс, етикетка для препаратів, мобільний застосунок для запису відео

За допомогою цих технологій стає можливою дистанційна комунікація між пацієнтами та медиками. А це є рішенням для однієї з ключових проблем у лікуванні ТБ: лікування є дуже тривалим та складним. У зв'язку з цим історично найбільш широко впроваджуваним засобом організації лікування був безпосередній нагляд за пацієнтами – DOT (*англ.* DOT - Directly Observed Therapy). Ця модель передбачає, що пацієнти щоденно приймають медичні препарати лише під наглядом медичного працівника. З використанням цифрових технологій, пацієнти зможуть не відвідувати медичний заклад щодня, як це передбачає модель DOT, а медичні працівники зможуть втручатися в лікування пацієнтів саме тоді, коли це необхідно.

Очікується, що ці технології можуть покращити досвід лікування хворих та підвищити показники завершення лікування ТБ, оскільки вони зруйнують логістичні, фінансові та часові перешкоди, пов'язані з моделлю DOT, та зменшать навантаження на пацієнтів та системи охорони здоров'я. Крім того, позбавлення від необхідності ведення щоденного безпосереднього нагляду за прийомом медикаментів може підвищити ефективність надання послуг з ТБ, а також дозволити системі охорони здоров'я заощаджувати значні кошти.

Україна

ТБ посідає друге місце після COVID-19 у списку найбільш смертоносних хвороб у світі. Він вбиває до 1.5 мільйона людей щорічно, хоча й є виліковною хворобою. Одним з найбільших викликів для подолання ТБ є той факт, що процес лікування є дуже довгим і може тривати від 6 місяців до двох років. У 2019 р. в Україні 34 000 людей захворіли на ТБ, а 5100 померли від захворювання, відповідно до оцінок ВООЗ.

В Україні проєкт ASCENT впроваджується в медичних закладах п'яти областей: Донецька, Закарпатська, Львівська, Миколаївська та Одеська області. Результати лікування пацієнтів, що залучені до дослідження, будуть оцінюватися протягом шести місяців лікування.

У дослідження проєкту ASCENT планується залучити декілька тисяч пацієнтів до кінця 2022 р. Якщо ефективність застосування технологій буде доведено, то їх зможуть використовувати

значно ширше, в тому числі для підтримки хворих на інші захворювання, лікування яких передбачає тривалий курс прийому медикаментів.

Глобальні зусилля з боротьби з туберкульозом

«Практичні, пацієнт-орієнтовані рішення – це основа розвитку ефективних стратегій у галузі охорони здоров'я. Цифрові технології підтримки прихильності до лікування створені, щоб допомагати людям приймати медикаменти, водночас надаючи медикам важливу інформацію, яка сприятиме формуванню більш індивідуалізованих підходів до лікування. Ці інновації в поєднанні з досягненнями у лікуванні та профілактиці можуть вивести на новий рівень глобальні зусилля з боротьби з ТБ» – вважає Жанет Гінард, директор зі стратегічного розвитку міжнародної організації в сфері охорони здоров'я Unitaid, що фінансує проєкт ASCENT.

Проєкт ASCENT сприяє впровадженню технологій підтримки прихильності до лікування в п'яти країнах у партнерстві з національними програмами з протидії ТБ. Дослідницький компонент проєкту має створити фактичну базу, що ляже в основу належного використання та широкого розповсюдження цих інновацій. Протоколи дослідження в кожній країні майже ідентичні, таким чином, вони дозволяють дослідникам оцінити ефективність впровадження технологій у різноманітних умовах та медичних установах. Результати дослідження будуть використані для формування рекомендацій Всесвітньою організацією з охорони здоров'я (ВООЗ) та національними програмами з протидії ТБ.

“Наукове обґрунтування надзвичайно важливе для кожного, хто працює з цими інноваціями, та для всіх, хто буде їх використовувати в майбутньому. Для нас честь очолювати це дослідження та сприяти подоланню туберкульозу методами, що надають переваги пацієнтам.» – підкреслює Мустафа Джідадо, виконавчий директор KNCV.

Розповідаючи про проєкт ASCENT, Кетрін Філдінг, представниця Лондонської школи гігієни та тропічної медицини (LSHTM), співдослідниця всього проєкту та головна дослідниця компоненту, що виконується в Ефіопії, підкреслює: *«Якщо такий підхід виявиться успішним, він зможе надати переваги програмам по боротьбі з туберкульозом по всьому світу. Це може навіть змінити міжнародні настанови з лікування туберкульозу».* Більше інформації про дослідження ASCENT читайте [в цьому інтерв'ю](#).

(НЕ ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ)

Контактна інформація:

PATH, Київ, Україна

Володимир Кочанов – Координатор проєкту

vkochanov@path.org - +38(097)1828730

KNCV Tuberculosis Foundation, The Hague, Netherlands

Laura Goense – Campaign & Media Manager

Laura.goense@kncvtbc.org - +31(0)613913577